

Aan het college van burgemeester en wethouders
Coolingsingel 40
3011 AD Rotterdam

Rotterdam, 14 september 2023

Schriftelijke vragen 'Cruiseschepen? Nee dankje!'

Geacht college,

In Amsterdam is onlangs de motie: "Amsterdam vaart beter zonder cruise" aangenomen. Met de motie wordt de wethouder gevraagd om een einde te maken aan cruises in de hoofdstad. GroenLinks is blij dat ze in Amsterdam tot dit inzicht zijn gekomen, maar vreest wat dit betekent voor Rotterdam. Cruiseschepen die nu niet meer in Amsterdam terecht kunnen, zouden in theorie kunnen uitwijken naar Rotterdam. Dit mogelijke waterbedeffect is ook zichtbaar in Italië, waar Venetië cruiseschepen aan banden legt en Triëst daardoor veel meer cruiseschepen moet ontvangen. Voor Rotterdam betekent dat de groei die de cruisesector de afgelopen jaren heeft doorgemaakt in Rotterdam, hierdoor alleen nog maar groter zal worden. Deze 'groei' gaat ten koste van de gezondheid van de bewoners en de klimaatdoelstellingen van de stad.

De Rotterdamse VVD stelde schriftelijke vragen over het verwelkomen van de cruiseschepen nu Amsterdam ze in de ban doet.¹ Daar wordt ten onrechte gesteld dat met de komst van de walstroominstallatie Rotterdam de duurzaamste (cruise)haven ter wereld wordt. Zo wordt de haven van Dover in 2025 al compleet klimaatneutraal, en zijn vele (Europese) havens in 2025 100% elektrisch, waar in Rotterdam in 2025 slechts 65% van de cruiseschepen op walstroom zit.² In de havens van Los Angeles en Oakland zijn (cruise)schepen op dit moment al verplicht om een walstroominstallatie te hebben. Verder is Rotterdam op dit moment veruit de vervuilendste haven van Europa, met maar liefst twee keer zo veel uitstoot als de nummer 2 op de lijst.³ Een walstroomaansluiting is hierbij een druppel op de gloeiende plaat, en zal niet van Rotterdam de duurzaamste haven maken.

¹ <https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Reports/Item/12451b2f-a1b6-4a72-ba92-e2b51432b3f0>

²

<https://www.cruiseandferry.net/articles/how-ports-are-helping-the-cruise-industry-sail-towards-greener-horizons>
<https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Agenda/Document/0c3ef7e5-9644-4ece-911b-c4db8aee4329?documentId=5c3e718a-7eae-47bf-ae59-a7514d7f5062&agendaltemId=a6ebf2b5-60a8-4206-9b39-5f3651c48981>

³

<https://www.duurzaam-ondernemen.nl/rotterdam-meest-vervuilende-europese-haven-volgens-milieuorganisatie/>

Donderdag 17 augustus bracht de NOS een nieuwsbericht uit over de cruisesector in Rotterdam.⁴ Tegenover vernietigende cijfers over de uitstoot van cruiseschepen stelt de wethouder Haven: *"Alle schepen zijn een deel van onze identiteit en welvaart. Cruiseschepen zijn daar een mooi, iconisch voorbeeld van. Ik vind het ook mooi dat er zo'n cruiseschip ligt"*. GroenLinks is van mening dat de esthetiek van een cruiseschip teniet wordt gedaan door de schade die een cruiseschip oplevert.

Daarom stelt GroenLinks de volgende vragen aan het college:

1. Hoe reflecteert het college op de aangenomen motie in Amsterdam die oproept om de cruiseschepen uit Amsterdam te weren?
2. Wat zijn de verwachte effecten van het sluiten van de cruiseterminal in Amsterdam voor Rotterdam, zowel positief als negatief?

Volgens GroenLinks is er misverstand over de duurzaamheid van de Rotterdamse haven.

3. Wat vindt de wethouder van het feit dat de Rotterdamse haven de meest vervuilende Europese haven is en een van de minst duurzame havens ter wereld?
4. Welke stappen gaat de wethouder zetten om ervoor te zorgen dat Rotterdam niet meer de meest vervuilende haven van Europa is?
5. Gezien het artikel van de NOS over dat cruisetoerisme de meest vervuilende vorm van toerisme is: is het college het met ons eens dat meer cruiseschepen naar Rotterdam halen alles behalve wenselijk is met het oog op de klimaatambities die het college heeft?

Het aanmeren van de cruiseschepen in Rotterdam betekent niet direct dat alle passagiers ook Rotterdam in gaan.

6. Heeft de wethouder cijfers van hoeveel passagiers naar Rotterdam trekken en hoeveel passagiers naar plekken buiten Rotterdam gaan? Zo niet, is de wethouder bereid om deze cijfers te verkrijgen en/of als gemeente te gaan turven?

Om een duidelijk beeld te krijgen van wat de cruisesector Rotterdam oplevert en kost, hebben wij de volgende vragen:

7. Kan de wethouder een maatschappelijke kosten-batenanalyse maken van de cruisesector in Rotterdam waar niet alleen de economische effecten maar ook de maatschappelijke effecten worden weergegeven? Zo nee, waarom niet?
8. Is de wethouder van mening dat de opbrengsten van de cruisesector voor Rotterdam in verhouding staat met de hoeveelheid (gezondheids)schade die de cruiseschepen naar Rotterdam brengen? Zo ja, waarom wel? Zo nee, waarom niet?
9. De gezondheidsschade en milieuschade die bij cruiseschepen komen kijken, blijft niet beperkt tot Rotterdam. Heeft de wethouder inzichtelijk wat de Rotterdamse bijdrage is aan de gezondheidsschade en milieuschade van de cruisesector wereldwijd? Is de wethouder bewust van de ketenverantwoordelijkheid die komt kijken bij het faciliteren van cruiseschepen in Rotterdam?

Het is belangrijk om bij de komst van (extra) cruiseschepen het belang van Rotterdammers voorop te stellen. Bewoners op de Wilhelminapier hebben vaker aangegeven overlast te ervaren van de cruiseschepen en het bijbehorende verkeer. Daarnaast blijft de bestemming van de Holland-Amerikakade voetgangersgebied. Om dit voetgangersgebied aantrekkelijker

⁴ <https://nos.nl/artikel/2486971-cruisereis-minst-duurzame-vakantie-maar-fors-gegroeid-in-rotterdam>

te maken, ziet GroenLinks kansen voor het vergroenen van de kade, in lijn met de coalitie ambities.

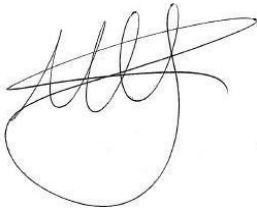
10. Wat voor maatregelen kan de wethouder nemen om de overlast van (extra) cruiseschepen zo laag mogelijk te houden voor bewoners?
11. Staat het college open voor het vergroenen van de Holland-Amerikakade waardoor de kade groener, koeler en mooier wordt voor de Rotterdammers? Zo nee, waarom niet?

In de walstroom overeenkomst, gesloten tussen de gemeente, Havenbedrijf en Cruiseport Rotterdam, zijn terugbetaalafspraken opgenomen. Wanneer in een jaar minder dan 100 cruiseschepen aanmeren, hoeft dat jaar niet te worden betaald.

12. Houdt de bovenstaande clause in dat de gemeente juist gaat stimuleren dat er jaarlijks meer dan 100 cruiseschepen aanmeren? Vindt de gemeente dat een goed vooruitzicht voor de bewoners van Rotterdam?

Wij zien de antwoorden op deze vragen met veel belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Mina Morkoç
GroenLinks